

СЪЮЗ НА СЪДИИТЕ В БЪЛГАРИЯ
Член на Международната асоциация на съдиите (МАС)
Член на Европейската асоциация на съдиите (ЕАС)
Член на Европейски магистрати за демокрация и свободи (МЕДЕЛ)
София 1000, ул. Пиротска 7, ет.5, тел 0879686841
e.mail: office@judgesbg.org
web: <http://www.judgesbg.org>

До членовете на
Съдийската колегия
на Висшия съдебен съвет

Уважаеми членове на Съдийската колегия
на Висшия съдебен съвет,

На 7 февруари министърът на правосъдието обяви, че отправя до Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет предложение за образуване на дисциплинарно производство срещу съдията от Специализирания наказателен съд Андон Миталов (предложението е публично достъпно).

Още в началото на предложението се сочи, че то е реакция на изявлението на държавния секретар на САЩ за налагане на забрана за влизане в САЩ „поради сериозна корупция” на съдия Миталов, който в качеството си на длъжностно лице е участвал в „корупционни действия, които подкопават върховенството на закона и сериозно компрометират независимостта на демократичните институции в България”. В предложението се заявява, че „неблагоприятният резултат за авторитета на съдебната власт и за българската държава е налице, като се засяга доверието и независимостта на съдебната ни система, както и международната оценка за възможността да се прилага принципът на върховенството на правото в нашата държава”. Отбелязва се също, че „отражението на вредата не е само в българо-американските ни двустранни отношения, а и сред държавите-членки на ЕС и всички партньори на Република България, работещи за утвърждаване на този ключов принцип на правовата държава”.

В предложението се твърди, че негативният резултат за международната репутация на българската държава е причинен от „допуснати от съдията нарушения на материалния и процесуалния закон”, които се свеждат до следното: произнесъл се е не по искането на защитата за цялостна отмяна на мярката за процесуална принуда на обвиняемия забрана за напускане на пределите на страната, а е разрешил нещо, което не е поискано; не е поискал становището на прокурора, което е в разрез с разпоредбите на НПК; даденото от съдията разрешение за напускане на пределите на страната е в нарушение на предвидената в закона процедура – без да има отказ от прокурора и жалба до съда срещу такъв отказ; образувал е частно наказателно производство, без да има компетентност за това и така е иззел правомощия на водещия досъдебното производство орган.

В заключение се обобщава, че съдията с твърдените материалноправни и процесуални нарушения на закона едновременно е нарушил служебните си задължения и е накърнил престижа на съдебната власт (т.е. е осъществил два състава на дисциплинарно нарушение).

Допустимостта на предложението се обосновава с това, че конкретните допуснати нарушения на материалния и процесуалния закон не подлежат на инстанционен контрол.

Уважаеми членове на Съдийската колегия

на Висшия съдебен съвет,

Считаме, че образуването на дисциплинарно производство с такъв предмет само по себе си би уронило престижа на съдебната власт и би засегнало нейната независимост.

От една страна, подобно производство би създавало у гражданите неприятното за българската държава внушение, че ако не беше изразената позиция от държавния секретар на САЩ, твърдените нарушения на процесуалния и материалния закон не биха били повод за загриженост на българските власти.

От друга страна (и именно това е от съществено значение), иска се преследване на съдия поради неправилно приложение на закона. Преценката за правилното приложение на закона не е от компетентността на министъра на правосъдието, нито на административния орган ВСС, а

единствено на съда в съответния наказателен процес. Нарушаването на този ясен постулат ще доведе до накърняване на принципа на върховенство на правото и до намеса на политическата власт в независимото правораздаване, още повече че членовете на Съдийската колегия на ВСС, избрани от съдии, са малцинство.

Според чл. 132 от Конституцията на Република България при осъществяване на съдебната власт съдиите, прокурорите и следователите не носят наказателна и гражданска отговорност за техните служебни действия и за постановените от тях актове, освен ако извършеното е умишлено престъпление от общ характер. В случая не се твърди от министъра на правосъдието, че съдията е извършил престъпление от общ характер при изпълнение на служебните си задължения и липсва позоваване на наказателно преследване срещу него, тъй като прокуратурата не съобщава да се води такова производство – нито преди изявлението на държавния секретар на САЩ, нито след това. Същевременно вносителят на предложението не излага и фактически твърдения, че действията на съдията представляват недобросъвестно умишлено нарушаване на служебните му задължения, в който случай е допустимо той да бъде дисциплинарно преследван във връзка с правораздавателната си функция, тъй като не се обхващат от защитата на независимостта на съдията да прилага закона без възможност от външна намеса и контрол.

Във внесеното от министъра на правосъдието предложение не се излагат никакви твърдения, че действията на съдия Миталов не представляват т. нар. грешка в закона (изобщо не коментираме дали такава е допусната, защото това не е от компетентността на нито един държавен орган освен съда в наказателния процес), а представляват недобросъвестно и преднамерено умишлено нарушаване на служебните му задължения – по чл. 3 от ЗСВ (при постановяване на актовете си да се основава на закона и събраните по делото доказателства) и по чл. 4 от ЗСВ (да изпълнява функциите си безпристрастно).

След като предложението не се обосновава с преднамерена неправомерност на действията на съдия Миталов и не се излагат твърдения, че съдебният му акт представлява акт на произвол, на който само привидно е придадена форма на правосъдие, предложението е очевидно недопустимо.

В правомощията на Съдийската колегия е да вземе решение за това доколко в случая е налице валидно предложение, което да е годно да послужи за образуване на дисциплинарно производство. Такова предложение несъмнено е това, което ако бъде доказано, би било основание за дисциплинарно наказване на съдията. Предложение, което изначално не може да ангажира дисциплинарната отговорност на съдията, не е годно да инициира дисциплинарното му преследване. Актовете на правораздаване, какъвто е посоченият в предложението, подлежат на проверка единствено в рамките на наказателния процес. В този смисъл неправилно е позоваването от министъра на правосъдието на довода, че определението на съдия Миталов, с което се е произнесъл за временно напускане на обвиняем на Република България, не подлежи на въззивен контрол, като аргумент в подкрепа на възможността съдебният акт да бъде проверен другаде – извън наказателния процес в дисциплинарното производство. Всички мерки за процесуална принуда имат предписаните в НПК задачи да обслужат хода на наказателния процес и тяхната законност се изяснява окончателно с неговото приключване с влязъл в сила съдебен акт по съществото на обвинението.

В принципен план е важно да не забравяме, че независимостта на съдията от външни влияния е необходимо да бъде отстоявана, включително и в случаите, когато чрез неправомерното използване на дисциплинарни мерки се уязвява суверенното му правомощие да решава делата по вътрешно убеждение, основано на неговото разбиране за значението на доказателствата и закона. Общественият, включително и международен отзвук от конкретни съдебни решения, не е законно основание за налагане на дисциплинарни мерки срещу съдията. В случай че бъде допуснато, това, освен че ще накърни индивидуалната независимост на преследвания съдия, ще способства за разрушаването на конституционната идея за независимост на съдебната власт при осъществяване на нейните законово установени функции.

Дисциплинарното преследване на съдии заради поставените от тях съдебни актове в отклонение от предпоставките на чл. 132 от Конституцията ще има смразяващ ефект върху останалите съдии, ще повлияе негативно върху свободата на формиране на вътрешното им убеждение при упражняването на съдебен контрол в досъдебното производство, когато се иска съществено ограничаване на основни

човешки права и, в крайна сметка, ще доведе до пагубни последици за гражданите и независимостта на правосъдието.

гр. София, 10 февруари

С уважение: Управителен съвет

на Съюза на съдиите в България